

VREDNOVANJE UČENIKA U NASTAVI POVIJESTI 5.-8. RAZRED

OŠ Dubovac, Karlovac, školska godina 2024./2025.

Maja Lukić Puškarić, učitelj mentor

Tihomir Mlinac, prof.

Vrednovanje je sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencijama, znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim metodama i elementima.

Elementi vrednovanja u učenju i poučavanju Povijesti povezani su s tehničkim konceptima te sadržajima i aktivnostima iz ishoda učenja.

Elementi vrednovanja su:

- **Činjenično znanje:** poznavanje i razumijevanje događaja, procesa i pojava, temeljnih kronoloških odrednica, osnova korištenja povijesnih i zemljopisnih karata te korištenje odgovarajuće povijesne terminologije. Ovaj element vrednuje se u svim godinama učenja i poučavanja Povijesti.
- **Konceptualno znanje:** poznavanje, korištenje i razumijevanje tehničkih koncepata kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava. Riječ je o konceptima vremena i prostora, uzroka i posljedica, kontinuiteta i promjena, rada na povijesnim izvorima, povijesne perspektive te usporedbe i sučeljavanja.
- **Proceduralno znanje:** poznavanje i primjena odgovarajućih metoda, postupaka i procedura u radu s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti.

Činjenično znanje

Poznavanje i razumijevanje događaja, procesa i pojava, temeljnih kronoloških odrednica, osnova korištenja povijesnih i zemljopisnih karata te korištenje odgovarajuće povijesne terminologije.

Obuhvaća poznavanje najvažnijih činjenica, datuma i povijesnih osoba iz svjetske i nacionalne povijesti, te razumijevanje temeljnih povijesnih pojmova koje učenik mora znati da bi bio upoznat s predmetom ili problemom koji treba riješiti. Vrednuje se: poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova, količina usvojenih podataka, točnost odgovora, brzina odgovaranja i argumentacija odgovora.

Ovaj element vrednuje se u svim godinama učenja i poučavanja povijesti (usmenim i pisanim vrednovanjem).

1. Tablica vrednovanja ČINJENIČNOG ZNANJA (za usmeno i pisano vrednovanje)

ODLIČAN (5)	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno definira, opisuje i objašnjava događaje, procese i pojave te temeljne kronološke odrednice predviđene godišnjim izvedbenim kurikulumom - u usmenom i pisanom izlaganju je siguran/a, sistematičan/na i točan/na - samostalno koristi odgovarajuću povijesnu terminologiju i sve ključne pojmove te ih može samostalno pojasniti
VRLO DOBAR (4)	<ul style="list-style-type: none"> - uz neznatnu pomoć i pogreške definira, opisuje i objašnjava događaje, procese i pojave te temeljne kronološke odrednice predviđene godišnjim izvedbenim kurikulumom te pravilno koristi povijesnu terminologiju - u usmenom i pismenom izlaganju je sistematičan/na i točan/na, ali sporiji/ja - usvojio/la je sve ključne pojmove, ali ne može sve u potpunosti pojasniti - naučeno objašnjava uz pomoć naučenih primjera
DOBAR (3)	<ul style="list-style-type: none"> - razumije i prepoznaje najvažnije povijesne događaje, procese i pojave, temeljne kronološke odrednice i djelovanje povijesnih osoba bez većih pojedinosti i uz češće pogreške koje uz pomoć nastavnika/ca ispravlja - nesistematično izlaže o prošlim događajima, procesima i pojavama - u usmenom izlaganju nesamostalan/na, ima poteškoća u izlaganju - naučeno objašnjava uz pomoć naučenih primjera
DOVOLJAN (2)	<ul style="list-style-type: none"> - samo djelomično razumije i prepoznaje najvažnije povijesne događaje, procese i pojave, temeljne kronološke odrednice i djelovanje povijesnih osoba i o njima obrazlaže na razini prisjećanja i jednostavne reprodukcije

	<ul style="list-style-type: none"> - u izlaganju nije samostalan/na i naučeno ne može točno iznijeti niti objasniti već treba mnogo nastavnikove pomoći - ima poteškoća u uočavanju bitnog i zaključivanju
NEDOVOLJAN (1)	<ul style="list-style-type: none"> - uopće ne poznaje i razumije najvažnije povijesne događaje, procese i pojave, temeljne kronološke odrednice i djelovanje povijesnih osoba, često ih miješa i pogrešno objašnjava, ne poznaje povijesnu terminologiju - ni uz nastavnikovu/činu pomoć nije u stanju primijeniti naučeno

Konceptualno znanje

Poznavanje, korištenje i razumijevanje tehničkih koncepata 1.reda i 2.reda kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava.

Koncepti 1.reda- temeljni su povijesni pojmovi ili suštinski koncepti (apstrakcije lili generalizacije)- npr. abolicionizam, sufražetkinje, nacionalizam...

Koncepti 2.reda:

Vrijeme i prostor

- vremenski okvir priče (povijesna razdoblja), osjećaj za tijek, slijed (kronologiju) i trajanje događaja te osnove računanja vremena
- koriste rječnik kojim se opisuje tijek vremena te smještaju događaji, osobe i pojave u odgovarajuća razdoblja
- razumiju različite periodizacije te propitkuju značenja pripisana povijesnim događajima/razdjelnicama
- primjenjuju znanja na povijesnom zemljovidu, analiziraju povijesni zemljovid i razumiju složene odnose čovjeka i prirodne sredine koja ga okružuje te uvjetuje njegov način života, ekonomiju, društveni razvoj i političko djelovanje
- samostalno kreiraju lente vremena te primjenjuju znanja na povijesnom zemljovidu i slijepom zemljovidu
- koriste se kronološkim i sinkronističkim (usporedbenim) tablicama

Uzrok i posljedica

- razlikuju uzroke, povod i posljedice pojedinih povijesnih događaja, pojava i procesa
- objašnjavaju zašto su se događaji dogodili tako kako jesu, kako jedna pojavnost vodi drugoj te zašto jedan događaj može imati višestruke uzroke i posljedice
- uočavaju izravno navedene uzroke i posljedice ili zaključuju o njima kada nisu izravno izrečeni - razumiju da su neki uzroci i posljedice važniji od drugih, oko čega postoje različita gledišta

Kontinuitet i promjena

- uočavaju znakova neprekinutoga ili rastućega evolucijskog razvoja i nasuprot njima promjene koje su znakovi prekida s prošlošću
- proučavaju promjene u vremenu, ali i ono što ostaje isto ili slično (institucije, tradicije, politički sustavi, vrijednosti, načini života određenih društvenih skupina)
- objašnjavaju ritma promjena - razumijevaju obilježja nekog razdoblja te procjenjivanje u kojoj su mjeri određene pojave značile promjenu za tadašnje ljude - razumijevaju da promjene ne znače uvijek i napredak

Rad s povijesnim izvorima

- koriste različite vrste povijesnih izvora
- razumijevaju značenja izvora u proučavanju prošlosti te oblikuju odgovore koji uključuju podatke iz izvora
- analiziraju i vrednuju izvore, postavljaju pitanja o vremenu, mjestu i okolnostima njihova nastanka te o autoru, njegovim gledištima i namjerama

Povijesna perspektiva

- sagledavaju prošlost vodeći računa o vremenskom i društvenom kontekstu razdoblja koje proučava

- identificiraju vrijednosti, vjerovanja i prakse pojedinaca i zajednica u različitim razdobljima i razlikuje ih od onih u današnjici

- uočavaju utjecaj sadašnjosti na tumačenje događaja u prošlosti te kakvu su važnost određena pojava ili proces imali za ljude u prošlosti, a kakvu za nas danas

Usporedba i sučeljavanje

- uspoređuju povijesne događaje, pojave i procesi te djela ljudskog stvaralaštva

- uočavaju sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaje i stavljaju ih u kontekst u kojem se mogu ocijeniti, sučeliti i interpretirati

- na temelju provedenih analiza formuliraju opće zaključke i povijesne generalizacije

Vrednuje se:

- snalaženje u prostoru i vremenu (povijesna karta, vremenska crta, kronološka tablica)

- objašnjavanje i povezivanje nastavnih sadržaja (uzročno-posljedične veze), sposobnost analiziranja i zaključivanja

- primjena naučenih pojmova na konkretnim primjerima

- analiza slikovnog materijala, analiza povijesnih izvora

Ovaj element vrednuje se u svim godinama učenja i poučavanja povijesti.

2. Tablica vrednovanja KONCEPTUALNOG ZNANJA (za usmeno i pisano vrednovanje)

ODLIČAN (5)	- u potpunosti poznaje, koristi i razumije sve tehničke koncepte 1. i 2.reda kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava - samostalno pronalazi sve potrebne podatke na zemljovidu i legendi, cjelovito rješava pitanja kronološkog redanja i argumentira uzročno-posljedične odnose,
-------------	---

	<p>razumije povijesni kontinuitet i društvene promjene te povezuje povijesne izvore s njihovim vremensko-prostornim nastankom</p> <p>- pokazuje izrazitu aktivnost, motivaciju i interes za spoznavanjem i učenjem</p>
VRLO DOBAR (4)	<p>- poznaje, koristi i razumije sve tehničke koncepte 1. i 2.reda kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava uz manje pogreške koje ispravlja uz pomoć nastavnika/ce</p> <p>- pronalazi većinu podataka na zemljovidu i legendi, rješava pitanja kronološkog redanja i argumentira uzročno-posljedične odnose, razumije povijesni kontinuitet i društvene promjene te povezuje povijesne izvore s njihovim vremensko-prostornim nastankom uz povremenu pomoć nastavnika/ce</p> <p>- pokazuje interes, aktivnost i motivaciju za spoznavanjem i učenjem</p>
DOBAR (3)	<p>- djelomično i bez većih pojedinosti poznaje, koristi i razumije sve tehničke koncepte 1. i 2. reda kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava uz češće pogreške koje ispravlja uz pomoć nastavnika/ce</p> <p>- pronalazi najvažnije i pojedine podatke na zemljovidu i legendi, necjelovito rješava pitanja kronološkog redanja, samo djelomično argumentira uzročno-posljedične odnose, slabije razumije povijesni kontinuitet i društvene promjene te slabije povezuje povijesne izvore s njihovim vremensko- prostornim nastankom uz čestu pomoć nastavnika/ce</p> <p>- samo povremeno pokazuje aktivnost i interes za učenje</p>
DOVOLJAN (2)	<p>- samo djelomično na razini prisjećanja i jednostavne reprodukcije razumije, prepoznaje i koristi sve tehničke koncepte 1. i 2.reda kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava</p> <p>- samo uz nastavnikovu/činu pomoć uočava podatke na zemljovidu i legendi, neuspješno rješava pitanja kronološkog redanja, neuspješno argumentira uzročno-posljedične odnose, pogrešno razumije povijesni kontinuitet i društvene promjene te neuspješno povezuje povijesne izvore s njihovim vremensko-prostornim nastankom</p> <p>-ne pokazuje aktivnost, motivaciju i interes za spoznavanjem i učenjem te ga se mora često usmjeravati ,opominjati i poticati na rad</p>
NEDOVOLJAN (1)	<p>- ima velike poteškoće u prepoznavanju, razumijevanju i korištenju svih tehničkih koncepata 1. i 2.reda kao okvira za tumačenje i razumijevanje prošlih događaja, procesa i pojava</p> <p>- niti uz nastavnikovu/činu pomoć ne uočava podatke na zemljovidu i legendi, ne rješava pitanja kronološkog redanja, ne argumentira uzročno-posljedične odnose, ne razumije povijesni kontinuitet i društvene promjene te ne povezuje povijesne izvore s njihovim vremensko-prostornim nastankom</p> <p>- nije dosegao minimalni standard konceptualnog znanja</p> <p>- izjavljuje da nije spreman/na</p> <p>- ne pokazuje interes i ne izvršava obveze koje se odvijaju tijekom nastave povijesti</p>

Proceduralno znanje:

Poznavanje i primjena odgovarajućih metoda, postupaka i procedura u **radu s povijesnim izvorima te u istraživanju prošlosti.**

3. Tablica vrednovanja PROCEDURALNOG ZNANJA

ODLIČAN (5)	- razumije i vrednuje smisao, značenje i pouzdanost povijesnih izvora (slikovnih, pisanih), cjelovito kreira povijesne zemljovide, vrši njihove analize i prati njihovu tematiku, cjelovito i interesantno kreira i izlaže samostalne radne zadatke i pisane radove
VRLO DOBAR (4)	-razumije i vrednuje smisao, značenje i pouzdanost povijesnih izvora (slikovnih, pisanih), kreira povijesne zemljovide, vrši njihove analize i prati njihovu tematiku uz manje propuste, te kreira i izlaže samostalne radne zadatke i pisane radove uz manje propuste
DOBAR (3)	- slabo razumije i vrednuje smisao, značenje i pouzdanost povijesnih izvora (slikovnih, pisanih), površno kreira povijesne zemljovide, vrši njihove analize i prati njihovu tematiku, površno, necjelovito i neinteresantno kreira i izlaže samostalne radne zadatke i pisane radove
DOVOLJAN (2)	- jako slabo prepoznaje značenje i pouzdanost povijesnih izvora (slikovnih, pisanih), neuspješno kreira povijesne zemljovide, neuspješno vrši njihove analize i prati njihovu tematiku, pogrešno kreira i izlaže samostalne radne zadatke i pisane radove
NEDOVOLJAN (1)	- ne prepoznaje značenje i pouzdanost povijesnih izvora (slikovnih, pisanih), ne može kreirati povijesne zemljovide, izvršiti njihovu analizu i pratiti njihovu tematiku, ne prihvaća i ne sudjeluje u samostalnim radnim zadacima te ne piše pisane radove. Učenik nije dosegao minimalni standard proceduralnog znanja

Izrada plakata i prezentacija

Cilj izrade plakata / prezentacije na zadanu temu je proširiti osnovna znanja stečena na satu, znati argumentirano iznijeti gradivo, naučiti koristiti druge izvore znanja, razvijati socijalne vještine i suradnju s drugim učenicima te znati primijeniti nove tehnologije u procesu učenja.

Plakati se mogu izrađivati samostalno ili u paru. Učenici se u dogovoru s nastavnikom/com mogu dobrovoljno prijaviti za izradu plakata te u dogovoru s nastavnikom/com izraditi jedan ili više plakata kroz školsku godinu. Nastavnik/ca može zadati izradu plakata učeniku/ci iako se učenik/ca nije samostalno javio za izradu pa čak i ako se učenik/ca s time ne slaže.

Plakat i njegova prezentacija mora zadovoljiti ove uvjete: uredan je, zadana tema je dobro odabrana i razrađena, pravilno su korišteni povijesni izvori i materijali (fotografije, tekst, grafikoni, povijesne karte i dr.), na plakatu su i neki novi sadržaji koje nismo spominjali na satu (zanimljivosti, povijesni izvori), primjerena je količina i omjer teksta i slike, prezentacija plakata mora biti u zadanom vremenu, u prezentaciji plakata sudjeluju svi koji su na njemu radili, sadržaje treba iznositi zanimljivo, samostalnim izlaganjem a ne čitanjem. Točno je navedena literatura i izvori koji su se koristili. Objašnjeni su svi nepoznati pojmovi i dane preporuke što bi svi trebali zapamtiti i zašto. Plakat sadržava sadržaj izlaganja. Detaljne smjernice i kriterije za vrednovanje plakata učenici će dobiti prije svakog zadatka u obliku analitičke rubrike.

Prezentacija se može izrađivati samostalno ili u paru. Učenici se u dogovoru s nastavnikom/com mogu dobrovoljno prijaviti za izradu prezentacije te u dogovoru s nastavnikom/com izraditi jednu ili više prezentacije kroz školsku godinu. Nastavnik/ca može zadati izradu prezentaciju učeniku/ci iako se učenik/ca nije samostalno javio za izradu pa čak i ako se učenik/ca s time ne slaže.

Prezentacija mora zadovoljiti ove uvjete: tema je dobro odabrana i razrađena, pravilno su korišteni povijesni izvori (fotografije, tekst, grafikoni, povijesne karte), sadrži sadržaj koje u školi nismo učili (npr. zanimljivosti), primjerena je količina i omjer teksta i slika (prema pravilima o izradi prezentacija naučenima na satima informatike), prezentirana je zanimljivo i u zadanom vremenu. Točno je navedena literatura i izvori koji su se koristili. Objašnjeni su svi nepoznati pojmovi i dane preporuke što bi svi trebali zapamtiti i zašto. Prezentacija sadržava sadržaj izlaganja. Detaljne smjernice i kriterije za vrednovanje prezentacije učenici će dobiti prije svakog zadatka u obliku analitičke rubrike.

Vrednovanje: ovaj element vrednuje se u svim godinama učenja i poučavanja povijesti.

NAPOMENA: Ukoliko učenik/ca kod kuće ne posjeduje tablet, kompjuter, laptop ili mobilni telefon preko kojeg bi mogao/la pristupiti izradi prezentacije (primjerice u PowerPointu) ili istraživati izvore za izradu prezentacije, učenik/ca slobodno može doći u školu. Učionica povijesti je opremljena školskim tabletima koji su na raspolaganju učenicima, te ih učenici mogu koristiti za aktivnosti istraživanja izvora ili izradu prezentacije. Isto se odnosi i na istraživanje izvora potrebnih za izradu plakata.

Dvominutno izlaganje na unaprijed dogovorenu temu

Kako bi se unaprijedile vještine izlaganja i sažimanja informacija, nastavnik može ocjenjivati dvominutno izlaganje učenika na unaprijed dogovorenu temu. Ovaj zadatak ima za cilj da učenik/ca nauči kako se učinkovito i smisleno izraziti u kratkom vremenskom roku. Učenik/ca uči kako prepoznati i izdvojiti bitno iz velike količine podataka, što je iznimno važno ne samo u obrazovanju već i u svakodnevnom životu. Također, učenik/ca razvijat će vještine kritičkog mišljenja, koncentracije i jasnog izražavanja, što će im pomoći u svim aspektima komunikacije. Učit će kako se suočiti s izazovom organizacije informacija u kratkom vremenskom roku, što je vještina koja će im biti korisna kroz cijeli život.

Detaljne smjernice i kriterije za vrednovanje dvominutnog izlaganja učenici će dobiti prije svakog zadatka u obliku analitičke rubrike.

U procesu učenja i poučavanja Povijesti provode se tri pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenog.

- ❖ **Vrednovanje za učenje** služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja.
- ❖ **Vrednovanje kao učenje** podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja te razvoj učeničkoga autonomnog i samoreguliranog pristupa učenju.

❖ **Vrednovanje naučenog** je ocjenjivanje razine postignuća učenika.

Vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje ne rezultiraju ocjenom, nego kvalitativnom povratnom informacijom.

1. Metode i tehnike **vrednovanja za učenje**:

- ciljana pitanja tijekom nastave radi provjere razumijevanja učenika,
- opažanje ponašanja učenika tijekom individualnoga rada, rada u parovima i u skupinama,
- vođenje skupnih rasprava,
- provjera domaćih zadaća,
- kratke nenajavljene pisane vježbe znanja,
- izrade lenti vremena, popunjavanje slijepih karata i slično.

Učitelj dobiva povratnu informaciju o tome jesu li učenici ostvarili zadane odgojno-obrazovne ishode te treba li unaprijediti ili promijeniti pojedine nastavne metode ili strategije kako bi proces poučavanja bio još bolji. Povratna informacija koju učenik dobiva kroz ovaj pristup vrednovanju usmjerava ga i potiče na napredovanje te na preuzimanje odgovornosti nad vlastitim učenjem. Iskazuje se bilješkama o napredovanju učenika.

2. Metode i tehnike u **vrednovanju kao učenje**:

- razgovori s učenicima,
- samovrednovanje i samoprocjena,
- vršnjačko vrednovanje (učenici su aktivno uključeni u vrednovanje učenja i postignuća svojih vršnjaka).

Vrednovanjem kao učenjem učenik procjenjuje vlastito razumijevanje i poznavanje različitih postupaka i metoda, vlastite radove i uspješnost njihova prezentiranja i drugo.

Učenici mogu vrednovati učenje i rezultate ostalih učenika, posebno nakon prezentiranja različitih individualnih i skupnih radova.

3. **Vrednovanje naučenog** rezultira ocjenom. Može biti usmeno i pisano.

Usmeno vrednovanje naučenog u pravilu se provodi bez najave, u pravilu ne traje duže od 10 minuta i može se provoditi na svakom nastavnom satu. Učenik može dobiti jednu ili dvije ocjene iz usmene provjere ovisno o tome koji se element (činjenično i/ili konceptualno znanje) provjeravao, mogu se provjeravati oba elementa. Ocjena ili ocjene iz usmene provjere upisuju se u one rubrike ovisno o tome koji se element provjeravao. Uz ishode novo naučenog gradiva mogu se provjeravati i propisani ishodi iz prethodno obrađenog gradiva.

Pisano vrednovanje naučenog provodi se u pravilu nakon obrade jedne ili više nastavnih tema (najčešće su do dva pisana vrednovanja naučenog u polugodištu), ono je najavljeno učenicima do 15 dana unaprijed. Uz ishode novo naučenog gradiva mogu se provjeravati i propisani ishodi iz prethodno obrađenog gradiva. Pisana provjera znanja ocjenjuje se tako da se brojučana ocjena pridoda postotku riješenosti pisane provjere znanja. Ocjena iz pisane provjere znanja može biti jedna ili dvije- ovisno o elementima koji se provjeravaju. Ocjena iz pisane provjere zapisuje se u onaj element (činjenično i/ili konceptualno znanje) koji se provjeravao.

Na kraju nastavne godine zaključna ocjena treba iskazati ukupnu usvojenost ishoda učenja, odnosno kako učenik iskazuje opseg i dubinu znanja i razumijevanja povijesnih događaja, pojava i procesa, konceptualno i proceduralno znanje.

OCJENA POSTOTAK RIJEŠENOSTI za prof. Maju Lukić Puškarić:

Odličan (5) 90 %

Vrlo dobar (4) 76 – 89 %

Dobar (3) 61– 75 %

Dovoljan (2) 50 – 60 %

Nedovoljan (1) 0– 49 %

OCJENA POSTOTAK RIJEŠENOSTI za prof. Tihomira Mlinca:

Odličan (5) 90 %

Vrlo dobar (4) 80- 90 %

Dobar (3) 67- 79 %

Dovoljan (2) 50- 66 %

Nedovoljan (1) 0- 49 %.

Učenici sa posebnim odgojno- obrazovnim potrebama (prilagođeni

program/individualizirani pristup) pišu posebne pisane provjere koje se vrednuju prema njihovim sposobnostima i stečenom znanju. Nastavnik Povijesti može sam procijeniti i donijeti oduku da učenik s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama ne mora pisati pisane provjere, već da se ocjenjivanje razine postignuća učenika može vrednovati samo usmenim odgovaranjem. Ukoliko je dogovoreno da učenik s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama ne piše pisane provjere, njega će se provjeravati i ocjenjivati usmeno (isto je naznačeno i u njihovom godišnjem programu).

ZAKLJUČNA OCJENA:

- zaključna ocjena proizlazi iz sva tri jednakovrijedna elementa vrednovanja
- određuje se na temelju ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, opsega i dubine znanja i razumijevanja povijesnih događaja, pojava i procesa, konceptualnog i proceduralnog znanja
- rezultat je cjelokupnog procesa vrednovanja tijekom nastavne godine (oba polugodišta) i **ne mora proizlaziti** iz aritmetičke sredine
- za zaključnu ocjenu uzimaju se u obzir napomene iz bilježaka

ISPRAVAK NEGATIVNIH OCJENA

Negativne ocjene iz usmenih i pisanih provjera mogu se ispravljati tijekom cijele školske godine u dogovoru s nastavnikom/com. Učitelj će učenike za ispravak upoznati s načinom provođenja ispravka te dogovoriti gradivo koje se ispravlja. Svi učenici imaju pravo uvida u sve provjere, a svaka ocjena će im biti obrazložena javno na nastavnom satu. Ukoliko učenik/ca ima većih teškoća u ostvarivanju planiranih ishoda može dobiti pitanja za učenje od nastavnika/ce te će dio tih pitanja biti u ispravku negativne ocjene. U tom slučaju, učenik/ca će se vrednovati ocjenom **dovoljan** bez obzira na postignuća (postignuti broj bodova u odnosu na ukupan broj bodova).

POPRAVNI ISPIT IZ POVIJESTI

Učenici koji su na kraju nastavne godine ocijenjeni ocjenom nedovoljan (1) uputit će se na produžnu nastavu. Učenik na produžnoj nastavi ponovno obrađuje nastavno gradivo tekućeg razreda na način koji određuje predmetni nastavnik (može biti dio gradiva iz kojeg učenik /ca ima negativnu ocjenu ili cijela nastavna godina). Nakon završetka produžne nastave učenici pišu završni ispit znanja ili mogu biti usmeno ispitani (ovisno u odluci nastavnika/ce). Ukoliko i nakon produžne nastave učenik ima negativnu zaključnu ocjenu, uputit će se na polaganje popravnog ispita. Popravni ispit iz nastavnog predmeta Povijest sastoji se od pisanog i usmenog dijela. Učenik koji nije pristupio pisanom dijelu popravnog ispita ne može pristupiti usmenom dijelu popravnog ispita. Učenik upućen na popravni

ispit iz nastavnog predmeta Povijest na popravnom ispitu odgovara nastavno gradivo tekućeg razreda na način koji određuje predmetni nastavnik (može biti dio gradiva iz kojeg učenik /ca ima negativnu ocjenu ili cijela nastavna godina).

*(Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi
»Narodne novine«, broj: 112/10).*

(Kurikulum za nastavni predmet Povijest za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj;
»Narodne novine«, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 – ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14,
7/17 i 68/18)